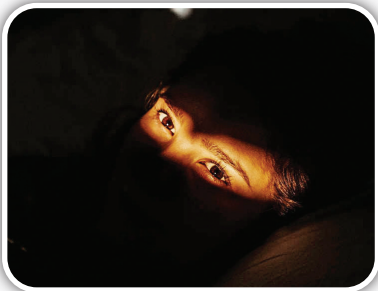

دور دنیا

ثروت خواب

برخی نعمت‌ها بسیار بدیهی و فراوانند و ما آنقدر در آنها غرقیم که قدرشان را نمی‌دانیم. یکی از این نعمت‌ها خواب است؛ خواب نازا خوابی که هر وقت از نظر روحی یا جسمی خسته می‌شویم، به سراغمان می‌آید و ما را در بر می‌گیرد و بعد از چند ساعت، چنان سر حال و قیقا مان می‌کند که گویا تازه متولد شده‌ایم.

اما حالا تصور کنید همین نعمت نرم و راحت از ما گرفته شود؛ می‌دانید چه چیزی پیش خواهد آمد؟ فاجعه! این روزها ادعای مردی بریتانیایی بسیاری از کاربران شبکه‌های اجتماعی را شگفت‌زده کرده است. الیور الویس می‌گوید: ۲ سال است که نخوابیده و شب تا صبح و صبح تا شب، بیدار است. واکنش برخی کاربران ابتدا خوشایند بود و به او تبریک می‌گفتند که چه خوب که به‌جای خواب، می‌تواند به کارهای مهم‌تر مثل مطالعه، تماشای فیلم، سفر یا مواردی از این دست برسد، اما وقتی الیور شرح حال بیشتری را از خودش منتشر کرد؛ همه فهمیدند که در اشتباه بوده‌اند. الیور معتقد است، به بیماری مرموزی دچار شده که آن بیماری، خوابش را بروده و حتی درمان‌های پزشکان مجرب و مصرف داروهای خواب‌آور قوی هم نتوانسته این موهبت الهی را به او بازگرداند.

الیور یک لوگوموتوربان بوده و تا ۲ سال پیش زندگی عادی داشته؛ او یک خانه بزرگ ۴ خوابه، دوستان خوب و زندگی مفرحی برای خودش دست‌وپا کرده بود، اما ناگهان در یک شب، همه چیز تغییر کرد و به شکل مرموزی، دیگر نتوانست بک‌هایش را روی هم بگذارد. او می‌گوید: خوابیدن یک کابوس ۲۰ساله است که تا امروز ادامه داشته و زندگی را تقریباً برایش غیرقابل تحمل کرده است. او در این ۲سال فقط تلاش کرده تا زنده بماند، آن هم در بدنی که با بی‌خوابی، انگار آتش گرفته‌وا و درون می‌سوزد. او می‌گوید: بیشتر ثروت خود را هزینه کرده تا پزشکان بفهمند مشکلش چیست؛ اما هنوز مشکلی حل نشده است.

الیور در جای دیگری از صفحه شخصی‌اش نوشته: «من کمبود خواب ندارم، بلکه خواب در وجود من کاملاً ناپدید شده و همواره در هوشیاری کامل هستم؛ اما این هوشیاری، نه تنها جسم مرا خسته کرده، بلکه روحم را نیز متلاشی می‌کند.» این مرد ۳۲ساله اعتراف می‌کند که بی‌خوابی، همه چیز را از او گرفته و دیگر یک آدم طبیعی نیست. عضلات و استخوان‌هایش مدت‌هاست که درد می‌کنند و او احساس می‌کند بدنش، مثل لباسی آهنین شده و مدام به مغزش فشار می‌آید و این شرایط سخت تقریباً برایش غیرقابل تحمل شده است. این روزها پرونده پزشکی الیور به شکل بر خط در فضای مجازی دست‌به‌دست می‌شود و تبدیل به بحث داغی حتی در فضای پزشکی شده؛ زیرا بسیاری از پزشکان بر این باورند که خوابیدن به‌مدت ۲سال از نظر بیولوژیکی غیرممکن است. آخرین مطالعات روی حیوان‌ها نشان می‌دهد، سگ‌هایی که بیدار نگه داشته می‌شوند، بدون استثنای بعد از ۱۷ روز می‌میرند و موش‌ها بی‌خوابی را تنها برای ۳۲ روز تحمل می‌کنند. الیور خانه بزرگش را فروخته و پیش مادرش زندگی می‌کند تا بتواند با تروشن به کشورهای گوناگون سفر کند تا شاید بتواند ثروت خواب را دوباره به‌دست بیاورد.

دیروزنامه

حمل و نقل سالم ۳۰ سال پیش

یکی از خبرهای قابل توجه در روزنامه ۳۰ سال پیش همشهری، مطلبی است که خبر از گشایش نخستین جشنواره حمل و نقل شهری سالم می‌دهد. در این جشنواره که در ۹ شهریور سال ۱۳۷۴ در مجموعه ورزشی انقلاب تهران بازگشایی شده، در کنار آموزش همگانی، تازه‌ترین دستاوردهای فناوری در زمینه وسایل نقلیه پاک‌سوز، در معرض دید عموم قرار گرفته؛ وسایلی مثل خودروها، موتورسیکلت‌ها و دوچرخه‌های خورشیدی و برقی. بد نیست بدانید شهرداری تهران نخستین ایستگاه اندازه‌گیری کیفیت هوای تهران را سال ۱۳۷۳ تأسیس کرد.

جغرافیای انتظار

مروری بر مهم‌ترین مکان‌های منسوب به امام زمان ع که میعادگاه منتظران شده‌اند

منتظر شده‌اند. در آستانه این روز بزرگ، سفری معنوی به این مکان‌ها، بازخوانی عهدی است که با امام زمان خود بسته‌ایم. این نقاط، صرفاً خاک و سنگ نیستند؛ آنها میعادگاه‌هایی هستند که میلیون‌ها انسان در طول قرن‌ها، خالصانه‌ترین دعاها و عاشقانه‌ترین نچواهای خود را در آنجا به آسمان فرستاده‌اند. هر قدم در این وادی‌ها، یادآور آن است که غیبت به معنای عدم حضور نیست، بلکه حس حضوری است که با یاد در قلب‌ها جست‌وجویش کرد. این مکان‌ها از مقام صاحب‌الزمان در کربلا و وادی‌السلام گرفته تا نگین درخشان انتظار در ایران، یعنی مسجد مقدس جمکران، کانون‌هایی برای تجدید بیعت و تمرین زندگی در عصر انتظار هستند. در این گزارش، به این مکان‌های نورانی سفر می‌کنیم تا بدانیم چگونه یاد امام زمان (عج) در گالید این بناها جاری است و چگونه این نقاط، به پناهگاه و قرارگاه منتظران در سراسر جهان تبدیل شده‌اند.

مسجد مقدس جمکران، قم

در میان تمام مکان‌های منسوب به امام زمان (عج)، مسجد مقدس جمکران در نزدیکی شهر قم، جایگاهی منحصر به‌فرد دارد. این مسجد، براساس نقلی به‌واسطه یک رؤیا و طبق روایتی معتبر و مستند دیگر به دستور مستقیم خود حضرت ولی‌عصر (عج) در سده چهارم هجری بنا شده است. داستان ساخت آن به فردی صالح به نام «حسن بن مثله جمکرانی» بازمی‌گردد که در شب سه‌شنبه ۱۷ رمضان سال ۳۷۲ هجری قمری، مأمور به ساخت این بنای مقدس شده است. حضرت همچنین، آداب و اعمال خاصی از جمله ۲ نماز (نماز تحیت مسجد و نماز استغاثه به امام زمان (عج)) را برای زائران این مکان تعلیم می‌دهند که تا به امروز، میلیون‌ها عاشق دل‌خسته پا بچا آوردن آنها، حاجت‌های خود را از درگاه الهی طلب می‌کنند، جمکران امروز دیگر یک مسجد کوچک در حاشیه شهر نیست، بلکه به یک مرکز عظیم معنوی و فرهنگی برای جهان تبدیل شده است. این مکان که روزگاری تنها با گنبد فیروزه‌ای‌اش شناخته می‌شد، اکنون نماد امید و انتظار در قلب ایران است. شب‌های چهارشنبه و نیمه‌شعبان، جمکران به تجلی‌گاه بزرگ‌ترین اجتماعات منتظران ظهور بدل می‌شود و فضای سرشار از معنویت و نیایش را رقم می‌زند.

مسجد سهله / کوفه

مسجد سهله، پس از مسجد کوفه، برترین مسجد این شهر است و در روایات، جایگاهی بی‌بدیل دارد. که به «سرداب غیبت» مشهور است. این مکان بخشی از انبیا الهی از جمله حضرت ابراهیم و ادریس (ع) بوده است، اما اهمیت ویژه آن برای منتظران به‌دلیل روایاتی است که آن را بعنوان محل زندگی و استقرار حکومت حضرت مهدی (عج) پس از ظهور معرفی می‌کنند. امام صادق (ع) می‌فرماید: «انجا خانه صاحب ما (قائم) است، آنگاه که با خانواده‌اش در آن ساکن شود.» به همین دلیل، مسجد سهله بعنوان «خانه آینده امام زمان» شناخته می‌شود و اعمال و دعا‌های مخصوصی برای آن وارد شده است.

سرداب مقدس / سامرا

در ضلع غربی حرم حسین عسکریین (ع) در سامرا، فضایی کوچک اما پر از تاریخ و معنویت قرار دارد که به «سرداب غیبت» مشهور است. این مکان بخشی از خانه امام هادی و امام عسکری (ع) بوده و محل عبادت این دو امام بزرگوار و همچنین حضرت مهدی (عج) در دوران کودکی است. برخلاف تصور نادرست برخی عوام، این سرداب محل آغاز غیبت یا زندگی فعلی امام (عج) نیست، بلکه قداست آن به‌دلیل جایگاهش بعنوان آخرین امامتگاه و عبادتگاه خانواده‌ای ایشان خواهد بود و مسجد صغری است. شیعیان با حضور در این مکان، خاطر ۱۳ام معصوم را گرامی می‌دارند و آن را بعنوان نمادی از دوران آغازین امامت حضرت ولیعصر (عج) زیارت می‌کنند.

مقام صاحب‌الزمان / وادی‌السلام

در قیبرستان تاریخی وادی‌السلام در نجف‌اشرف، بنایی کوچک با گنبدی فیروزه‌ای قرار دارد که به «مقام امام زمان (عج)» شهرت یافته است. این مقام، مرتبط با حکایت فردی به نام «سیداحمد بن الحسین» است که در این مکان امام زمان (عج) را در حال مناجات و عبادت دیده است. از آن پس، این نقطه به‌عنوان محلی برای توسل و راز و نیاز با امام زمان (عج) شناخته شد. زائران عتبات، پس از زیارت حرم امیرالمؤمنین (ع) به این مقام نیز می‌آیند و با خواندن دعا و نماز با امام غایب خود تجدیدعهد می‌کنند و آن را محلی برای استجاب دعا می‌دانند.

مسجد کوفه / کوفه

مسجد بزرگ کوفه، یکی از ۴ مسجد بزرگ و مقدس جهان اسلام است که در تاریخ تشیع نقش حیاتی ایفا کرده است. این مسجد، مرکز حکومت امیرالمؤمنین علی (ع) و محل شهادت ایشان بود. طبق روایات فراوان، پس از ظهور حضرت مهدی (عج)، کسره کوفه مرکز حکومت جهانی ایشان خواهد بود و مسجد کوفه، کانون اصلی فعالیت‌های عبادی، سیاسی و قضایی آن حضرت خواهد شد. در این مسجد مقام‌های متعددی وجود دارد که هر یک منسوب به یکی از انبیا یا ائمه (ع) است و اعمال مخصوص به‌خود را دارد.

مقام امام‌زمان در کربلا

در نزدیکی حرم مطهر امام حسین (ع) و در کنار نهر علقمه، مقامی منسوب به حضرت صاحب‌الزمان (عج) قرار دارد. این مقام نیز براساس روایت و مشاهده امام (عج) در این نقطه توسط یکی از علمای بزرگ به نام «سید بهاء‌الدین محمد حسینی» (مشهور به فاضل هندی) بنا شده است. گفته می‌شود ایشان در این مکان به محضر امام زمان (عج) شریف شده و با ایشان گفت‌وگو کرده‌اند. این مقام امروزه یکی از زیارتگاه‌های مهم شهر کربلاست و زائران به‌ویژه در شب‌های جمعه با حضور در آن و خواندن دعای ندبه و سایر ادعیه به امام زمان (عج) متوسل می‌شوند.

نگاه

به‌سوی یک انقلاب شکلاتی

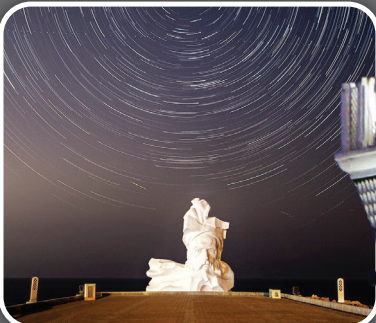

برای تمام کسانی که نمی‌توانند زندگی را بدون طعم و سوسه‌انگیز شکلات تصور کنند، خبرهای خوبی در راه است. اگر نگران بودید که روزی این خوراکی محبوب، کمیاب یا بی‌کیفیت شود، دانشمندان پاسخ اطمینان‌بخشی یافته‌اند: خیال عاشقان شکلات راحت باشد، این لذت شیرین قرار نیست حالا حالا‌ها تمام شود و حتی قرار است خوشمزه‌تر از همیشه باشد.

دانشمندان در دانشگاه ناتینگهام بریتانیا، با همکاری کشاورزان کلمبیایی، برانجام مزرع تولید یک شکلات بی‌نقص با طعم و عطر یادار را کشف کرده‌اند. کلید این موفقیت در کنترل فرایندی به نام «تخمیر» نهفته است. حیاتی‌ترین مرحله برای شکل‌گیری طعم است، به‌صورت طبیعی و غیرقابل کنترل در مزارع انجام می‌شد. این امر باعث می‌شد کیفیت و مزه شکلات از یک مزرعه به مزرعه دیگر و حتی در برداشت‌های مختلف، بسیار متغیر باشد. اما اکنون، پژوهشگران با شناسایی دقیق میکروب‌های کلیدی (باکتری‌ها و قارچ‌ها) و شرایطی مانند دما و اسیدیته که در ایجاد طعم نقش دارند، توانسته‌اند این فرایند را در آزمایشگاه بازسازی و استاندارد کنند. این دست‌آورد بزرگ که نتایج آن در نشریه معتبر Nature Microbiology منتشر شده، به این معناست که شکلات‌سازان دیگر به شانس و اقبال برای تولید محصولی با کیفیت وابسته نخواهند بود. آنها می‌توانند با استفاده از این دانش نوین، شکلاتی با طعم غنی، پیچیده و بی‌نقص تولید کنند. این انقلاب علمی، شبیه همان تحولی است که قرن‌ها پیش در تولید پنیر با استفاده از کشت‌های میکروبی مشخص رخ داد. حالا دنیای شکلات در آستانه عصری جدید قرار گرفته است؛ عصری که در آن، علم تقسیم‌کننده کیفیت و طعم‌های نوآورانه‌تر خواهد بود.

عکس خانه

فردوسی، از توس تا خلیج فارس

نگاه متفکر و عمیق حکیم ابوالقاسم فردوسی، این بار نه از فراز آرامگاهش در توس که از کرانه‌های نیلگون خلیج فارس به افق دوخته شده است. سردیس باشکوه او، همچون نگهبانی ابدی، در نقطه‌ای ایستاده که نامش با هویت و تاریخ ایران گره خورده است. این حضور نمادین، پیوندی است میان حماسه‌سرای بزرگ ایران و میراث جاودانه‌ای که در جنوبی‌ترین نقطه کشور، با امواج دریا هم‌نوا شده است. این هم‌نشینی شکوهمند را عماد نعمت‌اللهی، عکاس، در یک قاب هنرمندانه جاودان کرده و به تازگی و بعد از توهین یک چهره فعال در فضای مجازی، این تصویر در شبکه‌های اجتماعی پربازدید شده است. با بهره‌گیری از تکنیک رد ستارگان، آسمان شب به چرخشی کیهانی بر گرد چهره استوار فردوسی در آمده و تداعی‌گر عظمتی است که از دل شاهنامه برآمده و در پهنه آسمان ایران گسترده شده است. حضور نمادین فردوسی در این پهنه جغرافیایی، پیامی روشن دارد: نام «خلیج فارس» تنها یک واژه در نقشه‌ها نیست، بلکه ریشه در فرهنگی عمیق و زبانی غنی دارد.

این تصویر، تلاقی شکوهمند تاریخ، جغرافیا و هنر است؛ جایی که حماسه شاهنامه با حماسه پایداری ایرانیان در هم آمیخته و منظره‌ای جاودانه خلق کرده است. تندیس حکیم، خاموش اما پرصلاطت، یادآور می‌شود که این مرز، تاابد پارسی خواهد ماند.